

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 107

Rozeslána dne 31. prosince 1998

Cena Kč 25,-

O B S A H:

312. Nález Ústavního soudu ze dne 2. prosince 1998 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) a části ustanovení § 36 odst. 1 ve slovech „na období kalendářního pololetí“ vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 138/1997 Sb.
313. Vyhláška Ministerstva financí o osvobození strojů, strojních zařízení, přístrojů a nástrojů od dovozního cla
314. Vyhláška Ministerstva obrany, kterou se mění vyhláška Ministerstva obrany č. 7/1996 Sb., o peněžních a naturálních náležitostech vojáků v činné službě a žáků vojenských škol, kteří nejsou vojáky, ve znění vyhlášky č. 310/1996 Sb.
315. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o zdravotní způsobilosti seznamovat se s utajovanými skutečnostmi
316. Vyhláška Českého báňského úřadu, kterou se stanoví metoda pro zjišťování výbušnosti chemických látek a chemických přípravků

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, kterým se oznamují změny obsahu a náležitostí celního prohlášení

312

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 2. prosince 1998 v plénu o návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) a části ustanovení § 36 odst. 1 ve slovech „na období kalendářního pololetí“ vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 138/1997 Sb.,

takto:

1. Ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 138/1997 Sb., se zrušuje dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.
2. Návrh na zrušení části ustanovení § 36 odst. 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 138/1997 Sb., ve slovech „na období kalendářního pololetí“ se zamítá.

Odůvodnění

I.

Dne 22. prosince 1997 obdržel Ústavní soud návrh skupiny 37 poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, v němž podepsaní poslanci s odvoláním na čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) navrhují zrušení ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) a části ustanovení § 36 odst. 1 ve slovech „na období kalendářního pololetí“ vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 138/1997 Sb. Navrhovatelé uvádějí, že zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zakládá v § 73 odst. 6 písm. b) a v § 86 odst. 1 těžce zdravotně postiženým občanům právo na věcné dávky. Tento zákon neobsahuje zmocnění pro Ministerstvo práce a sociálních věcí upravit vyhláškou podmínky pro poskytování příspěvku na koupi a provoz motorového vozidla těmto občanům. Zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, v § 34 písm. b) stanoví, že okresní úřady v rámci péče o těžce zdravotně postižené občany rozhodují o poskytování příspěvků na koupi, na celkovou opravu a na provoz motorového vozidla a na úhradu pojistného. Tento zákon obsahuje v § 58 písm. a) zmocnění pro Ministerstvo práce a sociálních věcí stanovit vyhláškou podrobnosti o poskytování dávek a služeb sociální péče. Podrobná úprava péče o těžce zdravotně postižené občany byla provedena vyhláškou č. 182/1991 Sb. Příspěvek na zakoupení, celkovou úpravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, jakož i příspěvek na provoz motorového vozidla a příspěvek na úhradu pojistného byly před její novelizací provedenou vyhláškou č. 138/1997 Sb. upraveny v ustanoveních § 35 a 36 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění vyhlášek č. 28/1993 Sb., č. 137/1994 Sb., č. 206/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 72/1995 Sb. a vyhlášky č. 264/1996 Sb. Nárok na tyto příspěvky příslušel občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí. Zákon a prováděcí ustanovení § 35 vyhlášky č. 182/1991 Sb. před novelizací přiznával nárok na poskytnutí příspěvku na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla nikoliv podle data narození žadatele, ale výlučně podle objektivních a zdravotních kritérií definovaných v příloze č. 5 k vyhlášce č. 182/1991 Sb. (amputační ztráta končetiny ve stehně, amputační ztráta obou končetin v bérce, úplná obrna nebo těžké ochrnutí dvou končetin, ankylóza jiných kyčelních kloubů aj). Vyhláškou č. 138/1997 Sb. bylo nově stanoveno, že příspěvek na zakoupení a celkovou opravu motorového vozidla se poskytne jen tomu občanovi s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, který ke dni podání žádosti nedosáhl věku 62 let. Z dikce ustanovení § 35 odst. 4 a 5 lze dovodit, že tato vylučující podmínka se vztahuje i na občany, kterým již byl v minulosti příspěvek poskytnut, jestliže věku 62 let dosáhli v době, kdy uplynulo 10 nebo 5 let podmiňujících právo podat novou žádost o opětovné poskytnutí příspěvku. Administrativní stanovení horní věkové hranice pro uplatnění zákonného

nároku občanů s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí na věcnou dávku spočívající v příspěvku na zakoupení, celkovou úpravu a zvláštní úpravu motorového vozidla je podle navrhovatelů v rozporu nejen se zásadami lidskosti, ale též s principy právního státu, k nimž patří též princip právní jistoty a ochrany a důvěry občanů v právo, a se zákazem diskriminace z jakéhokoliv důvodu, včetně věkového, podle čl. 3 ve spojení s čl. 30 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

Podle dosavadní právní úpravy se příspěvek poskytnutý držitelům průkazů mimořádných výhod druhého a třetího stupně (ZTP a ZTP/P) na provozování motorového vozidla zvýšil, snížil nebo odňal z úřední moci, jestliže okresní úřad zjistil, že se změnilly skutečnosti, za nichž byl příspěvek, popřípadě jeho zvýšení přiznán (§ 36 odst. 9 vyhlášky č. 182/1991 Sb.). Toto nebyrokratické ustanovení bylo vyhláškou č. 138/1997 Sb. nahrazeno novým zněním § 36 odst. 1, podle něhož trvale postižení invalidé musejí o příspěvek na provoz motorového vozidla písemně žádat každého půl roku. Na mezinárodní úrovni byla přijata řada dokumentů, které vyzývají členské státy Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce, Světové zdravotnické organizace, Rady Evropy aj., aby mimo jiné chránily osoby, které nejsou schopny samy zcela nebo částečně zabezpečovat potřeby normálního nebo společenského života v důsledku vrozené nebo získané snížené tělesné nebo duševní schopnosti, proti jakémukoliv omezování a diskriminačnímu protiprávnímu či ponižujícímu zacházení. Byrokratický požadavek, aby trvalí invalidé dvakrát ročně písemně žádali o příspěvky, postrádá rozumné důvody a je v rozporu jak s hierarchií sociálních hodnot, tak s podstatou a smyslem základního práva zdravotně postižených osob na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění jejich základních životních podmínek (podle čl. 30 ve spojení s čl. 4 Listiny). Poukazují dále na ustanovení § 36 odst. 1 vyhlášky č. 138/1997 Sb., v němž se stanoví, že žadatel o příspěvek se musí písemně předem zavázat, že vrátí poměrnou část vyplaceného příspěvku v případě, že přestane plnit podmínky pro přiznání příspěvku. Rovněž podle § 35 odst. 7 se žadatel musí zavázat k vrácení vyplaceného příspěvku nebo jeho poměrné části, nastanou-li skutečnosti uvedené pod písmeny a) až d) tohoto ustanovení. Zrušení napadených ustanovení proto nebude vyžadovat dodatečnou změnu vyhlášky, takže vykonatelnost nálezu lze spojit s datem jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů podle § 58 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

II.

Podle ustanovení § 42 odst. 3 a § 69 zákona č. 182/1993 Sb. zaslal Ústavní soud návrh na zahájení řízení Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ve svém písemném vyjádření ministerstvo k návrhu uvádí, že návrh skupiny poslanců se týká úpravy peněžitých dávek (nikoliv dávek věcných, jak se nesprávně v návrhu uvádí) určených občanům těžce zdravotně postiženým, které představují podle současného právního stavu součást sociální péče jako dílčího subsystému postupně transformovaného sociálního zabezpečení. Upozorňuje na nutnost důsledného rozlišování dvou linií sociální péče, a to péče poskytované z důvodu příjmové nedostatečnosti a sociální péče směřující k překonání obtíží vyplývajících ze zdravotního postižení. Listina v čl. 30 odst. 2, jehož se navrhovatelé několikrát dovolávají, zakládá právo každého, kdo je v hmotné nouzi, na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Podrobnosti předvídané odstavcem 3 téhož článku Listiny směřují k úpravě institutu životního minima jako určujícího prvku hmotné nouze v zákoně č. 463/1991 Sb., o životním minimu, a k úpravě způsobu a formy poskytování pomoci z důvodu hmotné nouze, jakož i dalších podmínek a úrovně pomoci v zákoně České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti. Dávky sociální péče poskytované občanům těžce zdravotně postiženým směřují k překonávání obtíží vyplývajících z tohoto postižení (§ 86 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb.) a neřeší tedy hmotnou nouzi. Jako takové nemohou být tudíž podle názoru ministerstva dávány do souvislosti s čl. 30 odst. 2 Listiny. Odstavec 1 čl. 30 Listiny pak tvoří ústavní základ pro systémy zabezpečení ve stáří při nezpůsobilosti k práci a při ztrátě živitele, tj. pro soustavy zabezpečení v našich podmínkách konstituované jako důchodové, popř. nemocenské pojištění. Z Listiny tedy nelze dovodit právo občanů zdravotně postižených na specifické postavení v systému sociální péče. Navíc podle čl. 41 Listiny se lze práv uvedených v čl. 30 domáhat jen v mezích zákonů, které tento článek provádějí. Za této situace je věcí zákona, aby v souladu se všeobecně uznávanými principy humanity a důstojnosti stanovil systém zabezpečení, který ulehčí a napomůže překonávat obtíže vyplývající ze zdravotního postižení. Tímto zákonem je tedy především zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 86 a 87 stanoví rozsah sociální péče o zdravotně postižené občany, přičemž z hlediska předmětu tohoto řízení je důležité ustanovení § 86 odst. 1 stanovící, že příslušné státní orgány poskytují k překonání obtíží vyplývajících z jejich postižení mimo jiné peněžité dávky. Nárok na dávku a její výplatu, jakož i ostatní obecná ustanovení o nárocích a o výplatě těchto dávek upravuje § 94 a násl. citovaného zákona. Příslušnost státních orgánů k poskytování dávek zdravotně postiženým občanům, jakož i některé aspekty procesní upravuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, (zejména § 33 a 34) stanovící věcnou příslušnost, jakož i základní vymezení jednotlivých typů dávek sociální péče určených pro zdravotně postižené občany. Na základě zmocňovacích ustanovení [§ 177a odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. a § 58 písm. a) zákona České národní rady č. 114/1988 Sb.] byla s účinností od 1. července 1997

vyhláškou č. 138/1997 Sb. novelizována vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení. Ministerstvo zastává názor, že tento prováděcí předpis ctí mez zákonů, k jejichž provedení je určen, které jsou dány ustanoveními § 73 odst. 1, § 86 odst. 1 a částí čtvrtou zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, jakož i ustanoveními § 33 a 34 zákona České národní rady č. 114/1988 Sb. Ministerstvo tak neshledává z hlediska ústavních principů (čl. 79 Ústavy a čl. 30 Listiny) v doplnění napadených ustanovení vyhlášky rozpor, který by měl být důvodem pro jejich zrušení.

K samotné povaze změn provedených v ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) a § 36 odst. 1 napadené vyhlášky účinných od 1. července 1997 pak Ministerstvo práce a sociálních věcí uvádí, že účelem příspěvku na zakoupení motorového vozidla podle uvedených zákonných mezí je přispět k překonání zdravotních obtíží tím, že se občanům odkázaným na individuální dopravu vytvoří částečně finanční zázemí. Základním hlediskem přitom je, že zakoupené vozidlo bude používáno k dopravě takto zdravotně postiženého občana. Ministerstvo je nuceno konstatovat, že ani sféra sociální péče není prosta snahy některých příjemců dávek, popř. osob jim blízkých využít nezanedbatelných výhod přiznávaných v rámci této péče a obcházet účel pomoci. Přitom možnosti kontroly jsou z povahy věci omezeny. Po zjištění, že zejména ve skupině příjemců vyššího věku vozidlo často není užíváno k dopravě postiženého občana, bylo ustanovení § 35 odst. 1 doplněno o věkovou podmínku. Smyslem této úpravy bylo, aby se zvýšila pravděpodobnost, že dávka bude sloužit deklarovanému účelu, tj. k dopravě postiženého. Věk je vedle zdravotního stavu nezanedbatelným hlediskem pro to, jak motorové vozidlo může napomoci překonat obtíže plynoucí ze zdravotního postižení. Záměrem bylo napomoci především těm zdravotně postiženým, jejichž postižení jim činí jinak nepřekonatelné obtíže, např. při studiu nebo při dopravě do zaměstnání. Jako mezní hranice pro poskytnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla stanovena hranice 62 let, která představuje podle předpisů o důchodovém pojištění cílovou hranici pro odchod do starobního důchodu u mužů v roce 2007. Stanovení věkové hranice v předpisech o sociálním zabezpečení není neobvyklé, např. za nezaopatřené lze považovat pouze dítě do 26 let věku, i když další podmínky nezaopatřenosti jsou splněny. V pracovněprávních předpisech je též stanovena hranice 65 let pro poskytování náhrady za ztrátu na výdělku apod. Pokud zdravotně postižený občan z důvodu překročení věkové hranice již nemá možnost získat příspěvek na zakoupení motorového vozidla, může požádat o jinou formu pomoci, tj. o příspěvek na individuální dopravu podle § 37 citované vyhlášky. Ministerstvo zastává názor, že principu právní jistoty a důvěry občanů v právo se uvedená úprava nedotkla. Příspěvek na zakoupení motorového vozidla je jednorázovou peněžitou dávkou. Nové ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) se nedotýká nabytých práv (např. příspěvku poskytnutého na zakoupení motorového vozidla osmdesátiletému občanu za účinnosti předchozího předpisu) ani principu, podle něhož právní předpisy jsou účinné do budoucna. Právní důsledek spočívající v nepřiznání dávky z důvodu věku mohl nastat jen v případě, že věku 62 let bylo dosaženo po účinnosti novely vyhlášky (po 1. červenci 1997). Pokud by úvaha navrhovatelů o diskriminaci osob těžce zdravotně postižených z důvodu věku měla nalézt výraz v eventuálním zrušujícím nálezu Ústavního soudu, lze předvídat v sociální oblasti závažné důsledky pro celé systémy zabezpečení, které jako své imanentní prvky obsahují stanovení určitých věkových hranic.

Příspěvek na provoz motorového vozidla podle § 36 odst. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 138/1997 Sb., je jednorázovou peněžitou dávkou (v § 32 až 41 vyhlášky č. 182/1991 Sb. jsou uvedeny dávky jednorázové, v § 42 až 48 citované vyhlášky pak dávky opakující se), která je od 1. července 1997 poskytována na kalendářní pololetí. Z charakteru jednorázové dávky vyplývá, že musí být vždy o ni znovu žádáno a nárok na ni je znovu posuzován. V právní úpravě platné od 1. července 1997 došlo ke změně jen v tom, že bylo stanoveno jiné období, na které se příspěvek poskytuje. I před tímto dnem byl tento příspěvek jednorázovou dávkou, jak vyplývá ze systematického zařazení § 36 v citované vyhlášce. Pouze nesprávným postupem příslušných úřadů mohla být v některých případech tato dávka vyplácena v režimu opakujících se dávek. Zařazení dávky mezi jednorázové má své věcné důvody, neboť je třeba provádět periodické sledování využívání dávky, čemuž koresponduje ověřování podmínek nároku v rámci daného období (1x za pololetí). Administrativní náročnost, která by mohla být spojena s výplatou této dávky, byla snížena tím, že s účinností od 2. prosince 1997 se při rozhodování o poskytnutí příspěvku nevydává správní rozhodnutí, pokud příspěvek byl přiznán v požadovaném nebo právním předpisem vymezeném rozsahu [§ 54 odst. 1 písm. d) zákona České národní rady č. 114/1988 Sb., ve znění zákona č. 289/1997 Sb.]. Jako jediný právní argument, o který se návrh v této části opírá, uvádějí navrhovatelé čl. 30 Listiny. Příspěvek na provoz motorového vozidla je však poskytován z důvodu zdravotního postižení občana, nikoliv z důvodu jeho hmotné nouze, a proto se ani v tomto případě nelze na čl. 30 Listiny dovolávat. Návrh směřuje k tomu, aby v § 36 odst. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 138/1997 Sb., byla vypuštěna slova „na období kalendářního pololetí“. Pokud se tak bez další úpravy uvedeného § 36 stane, nebude zřejmé, na jaké období se příspěvek poskytuje. Nelze proto souhlasit se závěrem návrhu, že vypuštění těchto slov nebude vyžadovat dodatečnou změnu § 36 citované vyhlášky a že vykonatelnost nálezu lze spojit s datem jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů. V případě vypuštění uvedených slov z § 36 odst. 1 citované vyhlášky

bude proto nutno v § 36 stanovit, na jaké období se tato jednorázová dávka poskytuje. Není rovněž zřejmé, jak by se v případě vypuštění uvedených slov postupovalo ve vztahu k § 71 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. Ministerstvo proto navrhuje, aby byl návrh skupiny poslanců zamítnut.

III.

Návrh skupiny poslanců se vztahuje k právní úpravě sociální péče, jejíž základní právní úprava je zakotvena v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. V části třetí tohoto zákona upravující rozsah sociální péče stanoví ustanovení § 73 odst. 1 rozlišení této péče, a to tak, že stát zajišťuje pomoc jednak občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, dávkami důchodového nebo nemocenského zabezpečení, popř. jinými příjmy, jednak občanům, kteří ji potřebují vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a věku. Návrh se týká sociální péče, která se vztahuje ke zmíněné druhé oblasti sociální péče poskytované z důvodů zdravotních obtíží.

Základem argumentace návrhu na zrušení ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) a části ustanovení § 36 napadené vyhlášky je tvrzený rozpor těchto ustanovení s principy právního státu a se zákazem diskriminace z jakéhokoliv důvodu. Zákaz diskriminace upravený čl. 3 odst. 1 Listiny zaručuje a konkretizuje rovnost v právech stanovenou čl. 1 Listiny, přitom Ústavní soud ve svých nálezech již několikrát dal najevo – naposledy ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 40/97 – že princip rovnosti v právech není v zásadě chráněn sám o sobě, ale jen v souvislosti s porušením jiného základního práva, které je zaručováno ústavními zákony nebo mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy. Navrhovatelé sami porušení principu rovnosti, resp. zákazu diskriminace napadenými ustanoveními spojují s právy chráněnými čl. 30 Listiny. V odstavci 1 tohoto článku Listina stanoví, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele. Text Listiny v uvedeném odstavci v podstatě navazuje na čl. 25 Všeobecné deklarace lidských práv, který stanoví právo na zabezpečení v nezaměstnanosti, nemoci, při pracovní nezpůsobilosti, ve stáří nebo v ostatních případech ztráty výdělečných možností. Z textu uvedeného odstavce Listiny i zmíněného článku Všeobecné deklarace lidských práv plyne, že právo na poskytování přiměřeného hmotného zabezpečení je třeba spojovat se sociálními situacemi postrádajícími právě zmíněný atribut přiměřenosti. Posuzovaná problematika se však týká sociální péče o těžce zdravotně postižené občany, kdy přímým důvodem poskytování tohoto druhu sociální péče ze strany státu – jak je možno dovodit z dikce ustanovení § 73 odst. 1 i ustanovení § 86 až 89 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, který je právě tím zákonem, na který odkazuje odstavec 3 čl. 30 Listiny – není nedostatečné hmotné zabezpečení, ale nezbytnost pomoci při překonávání nepříznivých životních podmínek vyvolaných zdravotním postižením. Potřeba takové pomoci však neposunuje nároky těžce zdravotně postižených občanů do roviny ústavně zaručených práv, takže dovolávání se čl. 30 a v souvislosti s ním ani čl. 3 a čl. 4 Listiny neobstojí, navíc vzhledem k ustanovení čl. 41 odst. 1 Listiny je možno práv z tohoto článku vyplývajících domáhat se pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí.

Při posuzování důvodnosti návrhu se Ústavní soud proto především zaměřil na zkoumání souladu napadené vyhlášky se zákonem, k jehož provedení byla vydána. Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo k vydání vyhlášky k provedení zákona o sociálním zabezpečení a zákona České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení zmocněno ustanoveními § 177a odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení a § 58 písm. a) zákona České národní rady č. 114/1988 Sb. Každý prováděcí předpis vydávaný ministerstvem je však vázán čl. 79 odst. 3 Ústavy pouze k takové podrobnější úpravě, která se musí pohybovat na základě zákona a v jeho mezích. V daném případě, pokud jde o hmotné právo, je tímto zákonem zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Tento zákon v návaznosti na ustanovení § 73 upravující osobní a věcný rozsah sociální péče v § 86 stanoví, že občanům těžce zdravotně postiženým poskytují příslušné státní orgány mimo jiné peněžité dávky k překonání obtíží vyplývajících z jejich postižení (odstavec 1), stát je pak povinen poskytovat těmto osobám pomoc při pracovním zařazení a uplatnění, jakož i vytvářet podmínky pro jejich začlenění do společenského a veřejného života (odstavec 3). Novelizovaný prováděcí předpis však v ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) omezuje pomoc poskytovanou formou příspěvku na zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla občanům s těžkou vadou nosného a pohybového ústrojí nově stanovenou podmínkou věku zdravotně postiženého občana – nedosažením věku 62 let, přitom tuto omezující věkovou podmínku právě k poměru k sociálním právům nelze považovat za natolik nepodstatnou, že by mohla být stanovena bez vlivu zákonodárce. Naopak stanovení věkové hranice je podstatnou náležitostí tohoto práva samého, neboť vymezuje skupinu občanů, kteří vůbec mohou právo uplatnit, a právě proto jde o věc, jejíž úprava přísluší zákonu a nikoliv normě jen zákon provádějí. Ostatně ve všech případech stanovení věku, jichž se v této souvislosti dovolává Ministerstvo práce a sociálních věcí, je věková hranice stanovena zákonem, nikoliv předpisem prováděcím. Je tedy třeba shrnout, že jestliže předmětem ochrany základní zákonné normy bylo poskytnutí sociální pomoci občanům s indikovaným těžkým zdravotním postižením, a to nejen při pracovním zařazení a uplatnění, ale také při vytváření podmínek pro jejich začlenění do společenského a veřejného života, pak prováděcí podzákonná norma